

PERSBERICHT

18 mei 2021

Verslag aan het federale parlement: Niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen (loonbonus) – Een instrument om de werknemersprestaties te bevorderen

Het Rekenhof heeft de toepassing van de regeling van de niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen onderzocht. Deze regeling werd in 2008 ingevoerd en biedt de mogelijkheid een loonbonus toe te kennen aan werknemers, aan bijzondere fiscale en sociale voorwaarden. Het Rekenhof stelt vast dat het goedkeuringsproces voor sommige bonusplannen te veel tijd vergt, voornamelijk door de wettelijke bepalingen. Bovendien is het van oordeel dat de controles – van de FOD Werkgelegenheid, de FOD Financiën en de RSZ – zouden moeten worden uitgebreid, onder meer wat betreft de uitvoering van de bonusplannen. Tot slot stelt het vast dat er nog geen globale evaluatie is gebeurd van het systeem van de niet-recurrente voordelen.

Het systeem van de niet-recurrente resultaatsgebonden voordelen kent een groot succes en wordt steeds vaker toegepast. In 2019 ontvingen nagenoeg 580.000 werknemers uit de privé-sector gemiddeld een niet-recurrent nettovoordeel van 1.062 euro, bedroegen de ontvangsten uit de specifieke sociale bijdragen geïnd op basis van de toegekende voordelen 326,5 miljoen euro en beliepen de fiscale uitgaven in verband met de belastingvrijstelling 284 miljoen euro (voor de inkomsten 2018).

De toekenning van dit voordeel moet afhangen van de onzekere realisatie van collectieve doelstellingen. Die doelstellingen en andere informatie over de uitvoering van het bonusplan worden omschreven in een collectieve arbeidsovereenkomst (indien de groep betrokken werknemers wordt vertegenwoordigd door een vakbondsafvaardiging) of in een toetredingsakte (in het tegenovergestelde geval). In 2019 werden 10.139 bonusplannen ingediend bij de griffie van de FOD Werkgelegenheid, waaronder 2.476 collectieve arbeidsovereenkomsten (24%) en 7.663 toetredingsakten (76%).

De toetredingsakten worden bezorgd aan het bevoegde paritaire comité, dat de inhoud ervan controleert. Als dit comité geen beslissing neemt binnen de twee maanden, wordt de controle uitgevoerd door de FOD Werkgelegenheid. Het Rekenhof stelt vast dat de paritaire comités heel weinig controles realiseren en dat de FOD Werkgelegenheid dus de meeste voor zijn rekening neemt (in meer dan 90% van de gevallen tijdens de periode 2017-2019).

Het Rekenhof stelt vast dat de wettelijke termijnen waarin is voorzien voor de verschillende stappen in het beheer van de dossiers door de FOD Werkgelegenheid en de paritaire comités, leiden tot een laattijdige beslissing over de via een toetredingsakte ingediende plannen, die soms dateert van na de uitvoeringsperiode van de plannen. Zo werd van 2017 tot 2019 over

48% van de 11.494 ingediende jaarlijkse toetredingsakten een beslissing genomen nadat twee derde van de uitvoeringsperiode van het plan reeds was verstreken (dit is na 31 augustus).

Daarnaast stelt het Rekenhof vast dat de betrokken administraties niet nagaan of de doelstellingen werden bereikt in het geval van de toekenning van voordelen. De RSZ en de FOD Financiën gaan wel na of de wettelijke maximumbedragen voor de tarieven van de specifieke sociale bijdragen en voor de fiscale vrijstelling worden nageleefd, maar niet of er een voorafgaand en geldig bonusplan voorhanden is, noch of de doelstellingen werden bereikt. De sociale inspectie van de FOD Werkgelegenheid onderzoekt alle klachten over niet-recurrente voordelen die worden ingediend door werknemers die zich benadeeld voelen, maar voert geen andere controles uit op eigen initiatief.

Het Rekenhof beveelt in zijn verslag aan de procedure zo aan te passen dat de beslissingen over de toetredingsakten worden genomen binnen een redelijke termijn. Ook beveelt het de RSZ en de FOD Financiën aan om, op basis van een samen met de FOD Werkgelegenheid opgemaakte risicoanalyse, een controlebeleid te definiëren voor de toepassing van de tarieven voor de specifieke sociale bijdragen betreffende de niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen en voor de fiscale vrijstelling. Tot slot beveelt het Rekenhof aan een globale evaluatie uit te voeren van het systeem van de niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen om de kosten en baten ervan te identificeren, het profiel van de begunstigten, de mogelijke verbeteringen alsook de andere beleidsmogelijkheden met betrekking tot loonbonussen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag “Niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen – Een instrument om de werknemersprestaties te bevorderen”, de samenvatting en dit persbericht zijn beschikbaar op www.rekenhof.be.